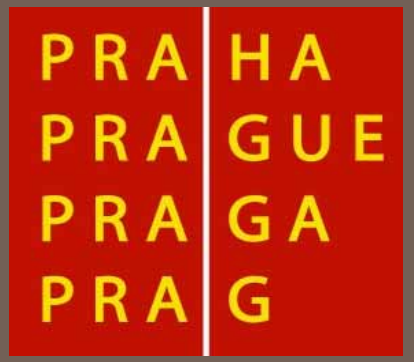

Vymezení technické infrastruktury a zajištění její bezpečnosti v krizových situacích

Mgr. Daniel Barták
odd. KM RED MHMP

Technická infrastruktura

- systémy, které zabezpečují technickou obsluhu území.
- systém:
  - zásobování vodou,
  - teplem, plynem, elektrickou energií,
  - elektronických komunikací,
  - odpadového hospodářství
  - dopravní infrastruktura, kolektorů,
  - protipovodňová opatření apod.

Nová analýza hrozeb

- Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030 uložila MV ČR zpracovat analýzu hrozeb pro ČR a její závěry promítnout do metodických a strategických materiálů v oblasti bezpečnosti státu
- Fáze 1: zpracování analýzy v širším smyslu →**identifikováno 22 typů nebezpečí** (schváleno usnesením vlády ČR č. 369 z 27. dubna 2016)
- Fáze 2: implementace do dokumentů zásadních pro zajišťování bezpečnosti ČR

Hrozby (z analýzy hrozeb)

- **Dlouhodobé sucho, Extrémně vysoké teploty**
- Povodeň , Přívalová povodeň, Vydatné srážky, Extrémní vítr
- Epidemie - hromadné nákazy osob, Epifytie - hromadné nákazy polních kultur , Epizootie – hromadné nákazy zvířat
- **Narušení dodávek potravin velkého rozsahu**
- **Narušení funkčnosti významných systémů elektronických komunikací**
- **Narušení bezpečnosti informací kritické informační infrastruktury**
- **Únik nebezpečné chemické látky ze stacionárního zařízení**
- **Narušení dodávek pitné vody velkého rozsahu**
- **Narušení dodávek plynu velkého rozsahu**
- **Narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu**
- Zvláštní povodeň , Radiační havárie
- **Narušení dodávek elektrické energie velkého rozsahu**
- Migrační vlny velkého rozsahu,
- Narušování zákonnosti velkého rozsahu (včetně terorismu)
- Narušení finančního a devizového hospodářství státu velkého rozsahu

Hrozby (z Bezpečnostní strategie)

- pohromy přírodního a antropogenního původu,
- **přerušení dodávek strategických surovin nebo energie**,
- **ohrožení funkčnosti KI**,
- organizovaný zločin,
- extremismus,
- negativní aspekty mezinárodní migrace,
- kybernetické útoky,
- šíření ZHN,
- terorismus,
- nestabilita a regionální konflikty v euroatlantickém prostoru a jeho okolí,
- oslabování mechanismu kooperativní bezpečnosti, politických a mezinárodně-právních závazků v oblasti bezpečnosti.

Úloha kraje při řešení MU a KS

- **dominantní role: HZS kraje**
  - zpracovává krizový, havarijní, poplachový plán IZS kraje, vnější havarijní plány, krizové plány ORP
  - zabezpečuje varování a vyrozumění
  - koordinuje záchranné a likvidační práce, evakuaci, nouzové přežití obyvatelstva, humanitární pomoc
  - organizuje součinnost mezi správními úřady a obcemi v kraji
  - a další
- **KÚ za účelem zajištění připravenosti kraje na řešení MU a KS**:
  - poskytuje součinnost HZS kraje
  - plní úkoly dle krizového plánu kraje
  - zřizuje pracoviště krizového řízení

Kritická infrastruktura a Evropská kritická infrastuktura

- prvek nebo systém prvků, jehož narušení funkce by mělo závažný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, zdraví osob nebo ekonomiku státu (EU u EKI),
- ministerstva, ÚSÚ a ČNB zasílají MV návrhy na zařazení prvků do KI,
- průřezová a odvětvová kritéria (NV č. 432/2010 Sb., o kritériích pro určení prvku KI)

Úrovně odpovědnosti za ochranu prvku technické infrastruktury

- **Stát**
  - stanovení odvětvových a průřezových kritérií
  - určení prvků KI a EKI (forma opatření obecné povahy)
  - kontrola plánů krizové připravenosti subjektů KI
  - kontrola ochrany prvků KI a EKI
- **Kraj**
  - zařazením do KP vzniká subjektu povinnost zpracovat PKP
  - povinnost za KS zajistit mimo jiné i přednostní zásobování prvků KI (v nezbytném rozsahu)
  - žádost na příslušné ministerstvo o zařazení prvku jako prvek KI
  - **? objekty důležité pro fungování města**
- **Subjekt technické infrastruktury**
  - odpovídá za bezpečnost prvku technické infrastruktury (příp. zpracovává PKP subjektu)

Kritická infrastruktura vs. kraj

- Přehled prvků KI i EKI nacházejících se na území hl. m. Prahy je veden v základní části Krizovém plánu hl. m. Prahy (A. 4)
- mimo KI a EKI má hl. m. Praha vytipovány **objekty důležité pro fungování města** (oblasti: energie, vodní a odpadové hospodářství, zdravotní péče, nouzové služby, doprava, samospráva a veřejná správa)

Ochrana prvků KI a EKI

- **styčný bezpečnostní zaměstnanec** - poskytuje za subjekt KI a EKI součinnost při plnění úkolů podle krizového zákona,
- **subjekt zodpovídá za ochranu prvku KI**
- **Plán krizové připravenosti subjektu KI a EKI** – zde jsou identifikována možná ohrožení funkce prvku KI a stanovena opatření pro jejich ochranu (§ 17 a § 18 nařízení vlády č. 462/2000 Sb.)

Cvičení BLACKOUT 2014 dva roky poté

- jednoznačný přínos provedení cvičení
- stanovení zdroje náhradního zásobování hl. m. Prahy elektrickou energií si převzalo MPO
- mnoho subjektů technické infrastruktury HMP si na základě cvičení pořídilo náhradní zdroje el. energie, příp. plánuje jeho pořízení
- apod.

Náhradní zdroje - nedostatky

- technické problémy při instalaci dieselagregátů na místo určení,
- nedostatek kanystrů pro zásobování PHM,
- nízký objem záložních zásobníků PHM,
- nevyškolený personál na doplňování a obsluhu náhradních zdrojů,
- logistické nedostatky při dopravě PHM na místo určení.

Nouzové zásobování pitnou vodou

- PVK, a.s. zajišťuje dodávkou pitné vody primárně pro zdravotnická zařízení,
- MHMP zajišťuje zásobování obyvatel pitnou vodou za využití sil a prostředků IZS, SSHR, AČR, Středočeského kraje apod.,
- OSKŠ HMP operativně zajišťuje další síly a prostředky k zajištění zásobování obyvatel balenou pitnou vodou.

Elektronické komunikace

- za současného stavu se nelze plně spoléhat na kapacity a schopnosti mobilních operátorů k řešení následků krizové situace,
- je žádoucí uvažovat o zabezpečení spojení prostřednictvím Městského rádiového systému.

Městský rádiový systém TETRA

- Plný provoz systému - po dobu prvních 6 hodin od výpadku přenosové soustavy (uživatelé MRS nepoznají změnu od běžného stavu systému).
- Tzv. krizový provoz po neomezenou dobu při doplňování provozních kapalin do náhradních zdrojů

MRS – krizový provoz

- Celé území HMP pokryto dostatečným signálem pro provoz vozidlových radiostanic.
- Dostatečná intenzita rádiového signálu po celém území HMP pro provoz ručních radiostanic na otevřeném prostranství nebo z vyšších pater budov.
- Celé území HMP pokryto datovými službami.

Resumé

- Dominantní role HZS ČR v oblasti krizového řízení a ochrany obyvatelstva v ČR
- Vznik subjektů a prvků „kritické – důležité infrastruktury“ na úrovni kraje

Děkuji za pozornost

Mgr. Daniel Barták
daniel.bartak@praha.eu
+420 236 002 900